

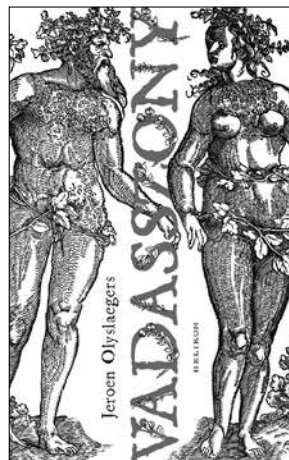
OKKULT REGÉNY

Jeroen Ollyslaegers: Vadasszony

Jeroen Ollyslaegers nem éppen a legnagyobb titokban alkotta meg legutóbbi (eredetileg 2020-ban napvilágot látott) regényét, a *Vadasszonyt*. Már viszonylag korai szakaszában nagy hírverés előzte meg a vállalkozást, amikor jószerivel csak annyit lehetett tudni, hogy a könyv a 16. századi Antwerpenben játszódik majd, és a város gyönyörű címerében is szereplő vadembernek és vadasszonynak hagyományosan az egységet jelképező alakja köré szövődik a történet. Sőt, közös üggyé vált a dolog: a könyv megszületése felett maga a város bábáskodott, amely, hogy nyugodt körülményeket biztosítson írója számára, egyik legszebb múzeumában külön kabinetet bocsátott a rendelkezésére (bár sok ilyen kezdeményezés lenne!). Németalföldön minden jel szerint nem okozott csalódást a regény, amiben a fikció meggyőző erején, az emblemikus címlapon¹ és a „regény regényeként” is olvasható, a korabeli világba elkalauzoló, kivételesen színes és informatív honlapon (wildevrouw.be) kívül alighanem a választott történelmi perspektíva szokatlansága is közrejátszott. A *Vadasszony* középpontjában az aranykorát élő, dúsgazdag, nagystílű és kifinomult Antwerpen áll, ugyanakkor szerzője azt feszegeti, vajon meg lehetett volna-e látni a közeli romlást, azt, hogy a híres antwerpeni szabadság azzal a lendülettel, ahogy szárba szökken, mindjárt fel is emészti önmagát. A főhős, Beer (Medve) – oly sok honfitársához hasonlóan – a veszedelem elől Amszterdamba menekül, amely a „Spanyol Örjögés”, majd a Schelde folyó ezt követő blokádja és Németalföld két részre válása következtében végleg átveszi Antwerpen korábbi vezető szerepét, ez a város azonban kizárólag a visszaemlékezés helyeként jelenik meg a regényben, ahol nem történik semmi, a főhőssel meg végképp nem (ami szerintem nem igazán tesz jót a könyvnek). A *Vadasszonyban* megjelenik Orániai Vilmos is, aki azonban (itt még) nem a németalföldi felkelés legendás vezéralakja, hanem kétes rendcsináló. Amíg a hitükért és szabadságaikért bátran kiálló egyszerű embereket üldözik, addig – ha nem is egészen önzetlenül – támogatja őket a többi nemessel egyetem-

¹ A *Vadasszony* (flamandul: Wildevrouw) eredeti kiadásának az antwerpeni címert idéző szépséges címlapja az egység, az egyesülés lehetőségét hirdeti. Ezen ugyanis a vadember és a vadasszony alakját két V összefonódásából keletkezett W betűben ábrázolva látjuk, ami a hagyomány szerint az egységet jelképezi. Ráadásul a regény két részre oszlik: vadember – vadasszony, és talán a Wildevrouw, középen a v-vel, két oldalán a két w-vel maga is az áhított teljességet, a zárt egységet hivatott jelezni vagy hirdetni, nem is annyira a regény szereplőjeként tehát, hanem betűsorként, a róla is szóló regény címeiként. Mágikus feliratzárvány volna, amulett, valamiféle pecsét a történeten, ráolvasás, a teljesülésbe vetett hit kifejezője és így elősegítője? Meg nem tudnám mondani.

Fordította Fenyves Miklós
Helikon Kiadó
Budapest, 2023
560 oldal, 4999 Ft

ben; ahogy azonban az egyszerű emberek elkeseredése romboló indulatba csap át, az állam rendjének megőrzését választja, és kiegyezik a kormányzónóval.

Olyslaegers így vagy úgy minden eseményt belezúfolt regénye cselekményébe, amit a történelemkönyvekből ismerhetünk: „a csodák éve” – „az éhség éve”, bozótprédikációk, protestánsüldözés, képprombolás, Spanyol Örjögés stb. A *Vadasszony*ból ennek a kavargó, tarka, izgalmas és félelmetes korszaknak a gazdag világa bontakozik ki előttünk, az emlékező perspektíva ellenére is mintegy jelen időben. A főszereplő, a fogadós Beer ezeknek az időknek a tanúja, de nem lát a szemétől, illetve nem bírja nézni, ami történik. Az ő élettörténete mellett, nézőpontját relativizálандó-kiegészítendő, Olyslaegers több párhuzamos sorsot is felvázol: Bruegelét, aki képein, különösen a *Dulle Grieten* megjósolta a mélyben készülő romlást és a pusztulást (ez az egyetlen ma Antwerpenben látható Bruegel-festmény, amelynek regényeiben, nyilatkozataival és publicisztikájában is rendületlenül építi a kultuszát a szerző), de meghal, mielőtt rémálmai valósággá válnának, vagy Grauwelsét, aki előre látja, vizionálja a saját szörnyű halálát, csak nem tudja (többek közt Beer segítségének elmaradása miatt), mikor fog bekövetkezni, és hogy bizonyosságot nyerjen, mintegy kihívja a sorsot, elgazemberkeddi magát a szörnyű végig.

Ha van szellemképes könyv, akkor a *Vadasszony* az; kísértetiesen emlékeztet Olyslaegers előző, *Védőr* (Wil) címen megjelent regényére, amely ugyancsak Antwerpenben játszódik, csak négyszáz évvel később. A *Védőr* főszereplője, Wil egy a saját zsebére dolgozó, magasabb célokat nem ismerő pitiáner közrendőr, akinek azonban van egy másik, démoni „önmaga” is, akit csak ő ismer, a *Vadasszonyé* egy fogadós, aki időnként kilép a civilizációból, hogy új impulzust adjon az élet ritmusának, egy ősi tavaszidéző rítust követve magára ölti a vadember alakját (még ha inkább csak a megőrzendő közös hagyományt látja is ebben a kiveszőfélben lévő szokásban). Beer mélyebb énje azonban nem a vadember, a fogadós egy sebzett férfileket rejteget. Mindketten bennfentesek és kívülrállók. Wil attól szenved, hogy egy idő után képtelen különválasztani nyilvános szerepét a legbenső magánéletétől, ami azt is jelenti, hogy nem tudja összeegyeztetni a kettőt. Elvileg Beer is ezzel küzd, csakhogy Olyslaegers előző regényében hihetőbben pergett le a szemünk előtt az események katasztrófába torkolló láncolata, végzetszerűbbnek tűnt a főhős végromlása, teljes elszigetelődése a város pusztulásának kulisszái között. Talán könnyebb feladatot is adott magának a szerző, hiszen rengeteg bűnügyi film és sorozat szól arról, hogy egy, a feladatát ellátó rendőr képes helyzetekbe kerülni, és néha rosszul is dönt, közben elhanyagolja vagy cserbenhagyja a szeretteit, vagy bajba sodorja őket, ami a munkájára is visszahat; hogy mentse a helyzetet, még rosszabb döntéseket hoz, és végül eljut odáig, hogy akár mindent feláldozzon vagy legalábbis kockára tegyen, ami korábban fontos volt neki, mert úgy érzi, semmi értelme nem volt a sok addigi, részben általa is okozott bajnak és szenvedésnek, ha nem fejezi be, amit elkezdett. A *Védőr* címszereplője, Wil a végére teljesen magára marad, kollégái kiközösítik, szerettei elfordulnak tőle. Esetében jóvátehetetlenül összekeveredik a nyilvános a személyessel – és éppen ez az, ami hiányzik Beer sorsából, annak bemutatásából, vagy legalábbis hibádzik a történetében. A *Vadasszony* fogadós főszereplője nem sodródik bele az eseményekbe, inkább csak sodródik az eseményekkel. Jellemző, hogy bár néha hagyja magát megkönyezkedni és lekenyerezni, és nem mindig teszi meg azt, amit a lelkiismerete diktál, végül olyasmért keverik rossz hírbe, amiben történetesen teljesen ártatlan (és a regény végén el is mondja neki az egyik barátja, hogy senki sem hitt a rágalmaknak). A *Védőr*ben Wil vaknak tettei magát, igyekszik elhitetni magával és másokkal, hogy semmi végzetes dolgot nem követett el, hogy ura a helyzetnek, hogy még mindig ugyanaz az ember, akinek egykor ismerték – miközben egyre mélyebbre süllyed. A *Vadasszony* főszereplője ezzel csaknem ellentétes utat jár be: próbára teszi a sorsát, akár (újabb) bűnököt is elkövet(ne) csak azért, hogy megtudja, kicsoda, miért történtek meg vele olyan dolgok, amelyeket nem ért. Ezért is emlékezik rendszeresen vissza amszterdami magányában, és meséli el életének meghatározó antwerpeni szakaszát.

Ha jól értem, Beer cselekedeteit három olyan dolog motiválja, amiben kudarcot vallott. Az első és legfontosabb: rá akar jönni, miért büntette azzal Isten, hogy három feleségét és két gyermekét is elvette tőle: várandósan, illetve gyermekágyban haltak meg. Bizonyosságot szeretne afelől, hogy szörnyeteg-e, gonosznak született-e. Ez készteti emlékezésre és számadásra. Ugyanakkor amiatt is büntudatot érez, hogy nem tudta megvédeni, sőt, segíteni akarásával ő sodorta halálos veszélybe a vadasszonyt, azt a *skraelinget* (grönlandi őshonos nőt), akit hajósok elraboltak északról és Antwerpenbe hurcoltak. A regény végén megtudjuk, Beer azért él számkivettként, önmaga árnyékaként Amszterdamban – már nem igazi fogadós, vagyis összekötő, szervező, impresszárió stb., hanem csak afféle mindenes a saját fogadójában, semmi sem történik körülötte, de vele sem, időről időre visszavonul a padlásszobájába, hogy Istennel társalogjon –, mert Antwerpenben találkozott a vadasszonnyal, és ez a találkozás felforgatta az életét. A harmadik dolog, hogy jól menő fogadósként szívesen tekintette volna magát az egység letéteményesének, a város, a közösség kovászának – talán ez is hozzájárul, hogy visszavonultan él Amszterdamban. Ennek a három kudarcnak elvileg szétszálazhatatlanul össze kellene fonódnia a történetében, hogy azt érezhesse az olvasó, az események feltartóztathatatlanul vezetnek a végzet felé, de ezek a szálak inkább csak párhuzamosan futnak; hol az egyik, hol a másik válik fontossá. Két példa. Beer fogadósként kis túlzással csak gépiesen teszi a dolgát, valójában bűnössége körül forog minden gondolata. A másik példa talán még ennél is árulkodóbb. Olyslaegers megpróbálja egy szála felfűzni a saját kilétét és a végzet akaratát kideríteni vágyó Beer igyekezetét, illetve a vadasszonnyal való találkozásának és menekülésüknek a történetét. Az elmesélt történetben az magyarázza a szökést-szöktetést, hogy a hírbe hozott fogadósok többé nem volt maradása Antwerpenben, teljesen ellehetetlenült a szülővárosában, s mivel ő zárta be a vadasszonyt és a lányát – ami egyébként nem igaz, vagy úgy nem igaz –, neki is kell visszaadnia a szabadságukat (s valóban, a történet egész dinamikája ezt a magyarázatot sugallja). Vagyis eszerint Beer fogadóssága a döntő. Amikor viszont Beer a regény elején összefoglalja, hogy miről fog beszélni, azzal indokolja a vadasszonynak és lányának a megszöktetését, hogy nem hagyhatta őket a sorsukra, hiszen már annyi asszonyt és gyermeket látott meghalni – vagyis itt az „elátkozott mag” motívuma kerül előtérbe. Arról nem is beszélve, hogy az olvasó zavarba jön: akkor most melyik magyarázat született meg előbb, és melyik később a regény elején története elmesélését bejelentő, a regényben mintegy történetét elmesélő Beerben...?

A *Vadasszony* beszédhelyzetét is érdemes röviden összevetni a *Védőrb*vel. A *Védőrb*ben a főszereplő elképzelt dedunokájának meséli el életének és elhibázott döntéseinek történetét, és sokkal hangsúlyosabb, hogy közvetlen környezete, az utókora ítélkezik felette. Nem mentik fel olyan sokszor hallható érvekkel, hogy nehéz időkben kellett – kellett volna – helyt állnia, vagy hogy senki sem maradhat egészen tiszta, hogy így vagy úgy mindenki csak sodródik az eseményekkel és együttműködik a hatalommal. A főszereplő végzetesen elszigetelődik, a közösség és a saját családja is kiveti magából – ami másfelől lehetőséget teremt számára a valódi szembenézésre és a megtisztulásra (még ha ennek kimenetelével kapcsolatban nem is kecsegtet minket sok jóval a regény). A *Vadasszony*ban viszont a számonkérő (de inkább csak korholó) démonok (három meghalt felesége) már a könyv első felében, az elmesélt története közepén eltávoznak a főszereplőtől, miután még egyszer utoljára minden rosszat elmondanak róla. Beer eleve Istenhez intézi a szavait, aki azonban – úgy érzi – elfordul tőle, nem ad jelet (vagy túl sok jelet ad). Hagyja őrlődni a fogadóst, aki homályosan érzi, hogy nem makulátlan. Sajnos a beszédhelyzet azt is feltételezi, hogy csakis transzparensnek érthetjük a történetet. A *Védőrb*ben érezni lehet, hogy Wil végig alakoskodik előttünk, ha nem is lehet mindig hazugságon kapni. A *Vadasszony*ban is lépten-nyomon megkörnyékezi az olvasót az a gondolat, hogy Beer esetleg nem mond el mindent, és csak lekenyerezni próbál bennünket fedőbűnök vagy álbűnök bevallásával – mivel azonban a fikció szerint Is-

tennel folytat párbeszédet, ennek nem sok értelme lenne.² Ez a rejtőzködő vagy nem létező, esetleg csak bennünk létező Isten semmiféle fogódzóval, bizonyossággal vagy mértékkel sem szolgál, sem az életben, sem saját magunkkal kapcsolatban. A 16. századi dúsgazdag Antwerpen csillogásukkal megtévesztő díszletei között játszódó történet már csak ezért is sötétebb és szkeptikusabb tanúság az emberi helyzetről, mint amilyen az előző, második világháborús regény volt (nem mintha az ne lett volna tele rettenetes dolgokkal). Miközben *minden* elpusztul, igazából már a spanyol dúlás előtt, az Antwerpenen eluralkodó megosztottság, a kölcsönös nyereszkesedés és ármánykodás térnyerése miatt, a főszereplőnek végig a *saját* üdvössége okoz álmatlan éjszakákat. Pedig mi mások ezek az orra előtt történő szörnyűségek, ha nem annak bizonyítékai, hogy Isten rejtőzködik vagy nem létezik?

A beszédhelyzet átalakítása a regény nyelvét is alapvetően befolyásolta. Míg korábbi regényében Olyslaegers két időben egymástól viszonylag távoli színt mozgatott párhuzamosan, addig a *Vadasszonyban* az emlékező színt 9 (3x3) év (és még egy kevés) választja el az elmeséltétől, igaz, cserébe a helyszín változik – az új helyen, az emlékezés helyén és idejében azonban nem történik semmi érdekletes, ellentétben a *Védőrrrel*. A *Vadasszony* hosszúra nyúlt bevezetéséből már minden lényegéről értesülünk a történet végével kapcsolatban – igaz, ezt akkor még nem tudhatjuk, és a történet *közben* azért érik meglepetések az olvasót. Az új könyv nyelve is egyeneműbb lett a két végpont közti sokkal kisebb távolságtól. A *Védőrrben* egy idős ember beszél el a történetet, aki azonban nagyrészt az ifjúkoráról számol be, elvileg egy korábbi időszak szókinccsével és modorában; ráadásul a fikció szerint dédunokájához beszél, néha szinte kérkedve azzal, hogy ért a nyelvén. A *Vadasszonyban* saját magának próbál számot adni a főszereplő, illetve Istenhez beszél, és csak a legvégén fordul oda fogadott lányához – de a hang ekkor sem változik. Az új regény zengzetes, orgiasztikusan tobzódó mondatokban szólal meg (rengeteg betűrímmel), amely nehezen képzelhető el a felső beszéd, az emlékezés és a szóbeli elmesélés nyelveként. Már a *Védőrrben* is érzékelhető volt az írott szó és a belső beszéd össze nem illése, ott azonban nem volt zavaró, mivel annak elbeszélő-főszereplője nagy olvasó, és maga is költő, nem pedig egyszerű fogadós, aki leginkább a Bibliát, pontosabban az Ótestamentumot látszik ismerni. A szerzői jelenlét egészen furcsa és nehezen értelmezhető módon szinte *csak és kizárólag* a nyelvi bravúrokban és a nyelvi gazdagságban nyilvánul meg, mivel Beer, az elbeszélő nem mai hangon és végképp nem mai érzékenységgel szólal meg.³ Ettől függetlenül Olyslaegers elvileg egyéníthette volna a sokféle megszólalót, akivel Beernek fogadós-ként és a város közismert figurájaként dolga akad, de csak a profetikusan vak Jeroom beszél másként, mint a többiek, egyfajta – elég erőltetett – tolvajnyelven. Sokszor a dialógusok is kimódoltnak hatnak. Például valaki így számol be arról, hogy kis híján megerőszakolták a lányát és a feleségét: „- Azzal fenyegettek a rohadékok, hogy elkapják a lányomat meg a feleségem. Hála az égnek, hogy nem vetemedtek arra a disznóságra.”⁴

A könyv legérdekesebb, egyben legproblematisabb eleme a vadasszony, és nemcsak azért, mert – mint már jeleztem – Beerrel való találkozása csak lazán kapcsolódik Beer önmarcangolásának a történetéhez, ami legalábbis a regény közepéig, de inkább a végéig meghatározó a cselekmény szempontjából, hanem mert ez a lény maga a tiszta idegenség.

² Egy helyen Beer azt mondja, reméli, hogy nem hallgat el maga elől semmit...

³ A szerzői jelenlét még néhány más apróságban is megmutatkozik, nem túl szerencsésen. Például a (belső) beszédet megbontja a két nagy egység jelzése a könyvön belül: vadember – vadasszony – ami idegen test a regény szövegében, különösen, hogy a tagolás kicsit erőltetett, mivel az olvasó a második részben sokáig nem érzi, hogy éles cezúra lenne a történetben, és a vadasszony is csak viszonylag későn jelenik meg.

⁴ „Zij hebben bedreigd om aan mijn dochter en aan mijn wijf te komen, de klootzakken. De hemel zij geprezen dat ze die zwijnerij niet hebben uitgehaald.” Ha van pontos fordítás, ez az. Amennyire meg tudom ítélni, mindaz, amit hibaként felsoroltam, inkább az eredeti, nem pedig a szép fordítás hiányossága. Fenyves Miklós nagyon nehéz szöveget fordított le mintaszerűen.

A vadasszonnyal és a lányával térnek vissza sikertelen expedíciójukról az eredetileg az északnyugati ájtáró felkutatására indult hajósok. A vadasszony az értelmetlen szerzés tárgya és jelképe; az antwerpeniek nem is tudnak mit kezdeni vele, szó szerint nem tudják hová tenni. Adódik, hogy Beernél helyezték el őt és a lányát, úgy is, mint fogadósnál és a titkos társaság állandó kisegítőjénél (korábban a külön John Dee-t is ő rejtegette). Nyomban megindul az áskálódás, az antwerpeniek minden félelmüket, minden frusztrációjukat kivetítik a különös lényre. Először Beer is szörnynek nézi (annyira idegen a számára, hogy sokáig nem tudja értelmezni, mit lát), az általa hordott prémről azt hiszi, hogy a bundája,⁵ stb. Végül azonban ő lesz az, aki meghallja az asszony néma sírását. Megmenteni, megvédeni azonban ő sem tudja – a regény azt sugallja, éppen azért nem, mert vele találkozáva egyszerre otthontalannak érzi magát a földi életben, idegenné lesz ezen a világon, ami azzal is jár, hogy végzetesen elgyöngül.⁶ A vadasszonnyal sokáig nem tud kapcsolatot kialakítani, először még „vadembernek” beöltözve sem, csak egy misztikus pillanatban, kiszakadva mindenből, menekülés közben sikerül, a senkiföldjén, közvetlenül a pusztulás előtt, már amennyire.

A történet sokszor nem is leplezetten a mára való ráismertetésnek szolgál talapzatul. Néhány példa. A vadasszonyt szörnyszülöttként vagy ritkaságként mutogatják, sőt – egészen abszurd helyzet –, egy idő után a saját biztonsága érdekében kell elzárni és mutogatni (mint ma lassan a legtöbb állatot az állatkertben). A hosszú és kegyetlenül hideg tél váratlanul éri a gazdag várost és javarészt gazdag lakóit, egyszerre világossá válik, hogy képtelenek és nem is akarnak előre gondolkodni, ahogy az is, hogy elveszítették kapcsolatukat a természettel: valami jóvátehetetlenül megbomlott. Ahogy az ellenőrizetlen és ellenőrizhetetlen mendemondák akadálytalan terjedése is a mára emlékeztet a történetben. Nem erőltetett aktualizálásra van szó, éppen ellenkezőleg: Olyslaegers meggyőzően mutatja be, hogy modern világunk kezdetei ebben az időszakban keresendők, a mai Antwerpen vagy Dél-Németalföld – vagy talán az egész nyugati világ – a 16. században alakult olyan-ná, amilyenek ma ismerjük. Persze óhatatlanul kicsit elnagyolt marad minden; végül is a regényben egy 16. századi fogadás gondolkozik a világról. Beer egyszer arról elmélkedik, el szabad-e mozdítani eredeti helyükről a dolgokat. Vajon csak azt szabad elvonnunk, amit Isten mintegy felkínál nekünk? Vagy az Isten végső szándéka, hogy minden vegyüljön össze mindennel ezen a világon, ne legyenek határok? Alighanem, ami ez utóbbi feltételezést illeti, legalábbis külön kellene választani a természetet és a társadalmat – az efféle megfontolások azonban fel sem merülhetnek a regény választott keretei között.

Értem én, hogy Olyslaegers egy 16. századi „átlagember” nézőpontját választotta, és csak kikacsint a mára, számomra mégis túl sok az ezotéria és az okkultizmus (ami ebben a regényben egyértelműen a régi világhoz tartozik, még ha esetleg nagyon is jelen van a szerző életében és gondolkodásában), tanulságnak pedig túl kevés, hogy csodák vesznek körül minket, hogy végzetesen össze vagyunk kötve egymással, hogy mindenki egyszerre üldözött és üldöző, bűnös, áldozat és bíró, vagy hogy el kell tudnunk fogadni a másikat, sőt, a radikálisan mást. Kár az is, hogy a páratlanul gazdag tudásanyag sokszor csecsebecseként vagy abrakadabraként van tálalva. Különös, érdekesen szabálytalan könyv a *Vadasszony*, de talán mégsem méltánytalan számon kérni rajta, hogy nem minden részletében átgondolt.

⁵ Talán azért is, mert a saját gyereke, Ward szőrösen jött a világra? Sok szereplőnek válik láthatóvá váratlanul másokkal közös tulajdonsága vagy vonása.

⁶ Annyi bibliai ihletésű álma van a történetben Beernek – Izsák feláldozása, Jób és barátai stb. –, hogy a vadasszonnyal kapcsolatban akár be lehetett volna illeszteni egy Jákob tusakodását az angyalal.

Kiállítások Koncertek Zsolnay termékek

Már online is
vásárolható!

Ajándékozzon közös élményt szeretteinek
a Zsolnay Örökségkezelő NKft. ajándékutalványával

Részletek: zsolnaynegyed.hu

PAPPAS

ZSOLNAY
ÖRÖKSÉGKEZELŐ
NKFT.

PÉCS

Bertók László 2023 Költészeti Díj és Kisdíj átadó

Pécs, Kodály Központ
2023. december 6.
Szerda 18:00

Bertók László-versvideók

Készítette: Bartha Máté

Közreműködik: Patkós Márton

Balogh Máté: Bertókiáda – ősbemutató

Előadja: Harcsa Veronika és Balogh Máté

BLKD Kisdíj átadása

A díjazottat méltatja: Codău Annamária

Bertók-asszociációk I.

Közreműködik: Harcsa Veronika és Gyémánt Bálint

— Szünet —

Balogh Máté: Intrada

Előadja: Pannon Filharmonikusok

Közreműködik: Megyimórecz Ildikó (szoprán)

Vezényel: Vass András

Ünnepélyes díjátadó

A díjazottat méltatja: Takáts József

Beszélgetés a díjazottal

Moderál: Ágoston Zoltán

Bertók-asszociációk II.

Közreműködik: Harcsa Veronika és Gyémánt Bálint

— A Jelenkor és a Pannon Filharmonikusok koprodukciója —

BABARCZY ESZTER

A változás korában – a kötet első novellaciklusában – egy ötvenes éveinek közepén járó nő mindennapi életének epizódjai tárulnak fel. A Mi ketten klubban pedig egy középkori nő és egy roma lány összefonódó történetét kettjük egymásnak címzett monológjaiban ismerhetjük meg.

JÓN KALMAN STEFÁNSSON

„A hiány nehéz érzés, de pont az, ami miatt megéri élni. Mert a hiány azt jelenti, hogy van valami benned, ami erős. Ez egy ellentmondás, hiszen boldognak lenni azt jelenti, hogy boldogtalan is leszel.” – mondta az izlandi író legújabb regénye megjelenésekor a Könyves Magazinban.

Fordította: Egyed Veronika

NÁDAS PÉTER

Nadas Péter új könyvében eber csöndek, elgondolt és kitérőlt szavak, hiány két hang között, sötétben elmosódó színek vagy éppen a közönséges földgölgiz-ta készíték megtorpanásra az olvasót.

ANNE CATHRINE BOMANN

Az Agathe pszichológusként dolgozó dán szerzője most megjelent új regényében a veszteségről, a szeretetről és a tudomány felelősségéről szóló kérdéseket feszegeti. Mikortól számít kórosnak a gyász? Mi mindent vagyunk bajlandóak megtenni azért, hogy enyhüljön a veszteség okozta fájdalom?

Fordította: Petrikovics Edit

VARRÓ DÁNIEL

Végre megtudjuk, hogyan folytatódik Maszat Janka és Mubi Andris története, sőt húsz év után végre kiderül, mi történt Emil bácsival, a postással, aki túl a Maszat-hegyen a Paca cár börtönébe került. A kultikus verses meserégenyt Varró Zsuzsa illusztrálta.

CORMAC MCCARTHY

Immár magyarul is olvasható a júniusban elbonyt szerző utolsó regénye, Az utas és a Stella Maris, ami „Cormac McCarthy pályájának leggazdagabb és legerősebb műve, nagyobb írói teljesítmény, mint a Véres délkötők vagy Az út” – ahogy a The Atlantic írta.

Fordította: Greskovits Endre

PANNON
PHILHARMONIC

PANNON
FILHARMONIKUSOK

23/24 **FEBRUÁR 3.**
szombat 18.00
Kodály Központ

ÉSZAKI FÉNY

Benjamin Britten

Változatok és fúga egy
Purcell-témára, Op. 34

Carl Nielsen

Fuvolaverseny

Edvard Grieg

Szimfonikus táncok

Szabó Rozália – fuvola

Vezényel: **Vass András**

www.pfz.hu

PRINT

ELŐFIZETÉSI AKCIÓ – TAVALYI ÁRAKON

Napjaink gazdasági helyzete a folyóirat-kultúrát, így a Jelenkort is érzékenyen érinti, ezért kénytelenek vagyunk megemelni a lap árát. Jövő évtől félévre 6600, egész évre 12 100 forint lesz a folyóirat ára. Ám ha 2024. január 15-ig fizet elő, még a tavalyi áron – fél évre 5940, egész évre 10 890 forintért – tudja megvásárolni a Jelenkort.

WEB

JELENKOR.PDF HAVI 500 FORINT AZ IRODALOMÉRT

A Jelenkor folyóirat PDF-formátumban is megvásárolható, lapszámonként mindössze 500 forintért. Sőt, aki a teljes 2024-es évre előfizet, kedvezményes áron, 5000 forintért hozzájut a folyóirat egész évfolyamához.